

भूमिस्तुधर्मोत्तरास्वधर्मबलेनब्रह्मलोकंगत्वानष्टभयासीदित्यर्थः ॥ ५ ॥ कश्यपोभूमिर्भूत्वासीदित्यन्वयः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ सोत्रिःसोमपिताउतथ्यमाहूयतांतस्मैददौ सोतथ्यमितिसं

ऋद्धासासर्वतो जज्ञे तृणौषधिसमन्विता ॥ धर्मोत्तरानष्टभयाभूमिरासीत्ततो नृप ॥ ५ ॥ एवं वर्षसहस्राणि दिव्यानि विपुलव्रतः ॥ त्रिंशतः कश्यपो राजन् भूमिरासीदतंद्रितः ॥ ६ ॥ अथागम्य महाराजन मस्त्यच कश्यपं ॥ पृथिवीकाश्यपी जज्ञे सुता तस्य महात्मनः ॥ ७ ॥ एष राजन्नीदृशो वै ब्राह्मणः कश्यपो भवत् ॥ अन्यं प्रब्रूहि वात्वं च कश्यपाक्षत्रियं वरं ॥ ८ ॥ तूष्णीं बभूव नृपतिः पवनस्त्वब्रवीत्पुनः ॥ शृणुराजन्नुतथ्यस्य जातस्यांगिरसे कुले ॥ ९ ॥ भद्रा सोमस्य दुहितारूपेण परमामता ॥ तस्यास्तुल्यं पतिसोम उतथ्यं समपश्यत ॥ १० ॥ सा च तीव्रं तपस्तेपे महाभागाय शस्विनी ॥ उतथ्यार्थं तु चार्वंगी परं नियममास्थिता ॥ ११ ॥ तत आहूय सोतथ्यं ददावत्रिर्यशस्विनीं ॥ भार्यार्थं स च जग्राह विधिवद्भूरिदक्षिणः ॥ १२ ॥ तां त्वकामय त श्रीमान्वरुणः पूर्वमेव ह ॥ स चागम्य वनप्रस्थं यमुनायां जहा रतां ॥ १३ ॥ जलेश्वरस्तु हत्वा तामनयत्स्वंपुरं प्रति ॥ परमाद्भुतसंकाशं षट्सहस्रशतहृदं ॥ १४ ॥ न हिरम्यतरं किंचित्तस्मादन्यत्पुरोत्तमं ॥ प्रासादैरप्सरोभिश्च दिव्यैः कामैश्च शोभितं ॥ १५ ॥ तत्र देवस्तया सार्धं रे मे राजन् जलेश्वरः ॥ अथाख्यातमुतथ्याय ततः पत्न्यवमर्दनं ॥ १६ ॥ तच्छ्रुत्वा नारदात्सर्वमुतथ्यो नारदं तदा ॥ प्रोवाच गच्छ ब्रूहि त्वं वरुणं परुषं वचः ॥ १७ ॥ मद्वाक्यान्मुंच मे भार्या कस्मात्तां हतवानसि ॥ लोकपालोसि लोकानां न लोकस्य विलोपकः ॥ १८ ॥ सोमेन दत्ता भार्या मे त्वया चापहृता यवै ॥ इत्युक्तो वचनात्तस्य नारदेन जलेश्वरः ॥ १९ ॥ मुंच भार्या मुतथ्यस्य कस्मात्त्वं हतवानसि ॥ इति श्रुत्वा वचस्तस्य सोथतं वरुणो ब्रवीत् ॥ २० ॥ ममैषा सुप्रिया भार्या नैनामुत्सृष्टुमुत्सहे ॥ इत्युक्तो वरुणे नाथ नारदः प्राप्य तं मुनिम् ॥ उतथ्यमब्रवीद्वाक्यं नातिहृष्टमना इव ॥ २१ ॥ गले गृहीत्वा क्षिप्तोऽस्मि वरुणेन महामुने ॥ न प्रयच्छति ते भार्या यत्ते कार्यं कुरुष्व तत् ॥ २२ ॥ नारदस्य वचः श्रुत्वा क्रुद्धः प्राज्वलदंगिराः ॥ अपि वत्ते जसा वारि विष्टभ्यसु महा तपाः ॥ २३ ॥ पीयमाने तु सर्वस्मिंस्तोयेऽपि सलिलेश्वरः ॥ सुहृद्भिर्भिक्षमाणोऽपि नैवा मुंचत तां तदा ॥ २४ ॥ ततः क्रुद्धो ब्रवीद्भूमिमुतथ्यो ब्राह्मणोत्तमः ॥ दर्शय स्वस्थलं भद्रे षट्सहस्रशतहृदं ॥ २५ ॥ ततस्तदीरिणं जातं समुद्रस्यावसर्पतः ॥ तस्मादेशान्नदी चैव प्रोवाचा सौ द्विजोत्तमः ॥ २६ ॥

धिरार्षः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ देवो वरुणः तया भद्रया ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥